

Årsberetning 2015 for Norut

Norut-konsernet

Forsknings- og innovasjonskonsernet Norut er Nord-Norges ledende selskap for anvendt forskning og innovasjon innen teknologi og samfunnsvitenskap. Med visjonen "Bærekraftig vekst i nord" skal Norut være en kompetent og etterspurt kunnskapsleverandør til næringsliv og offentlig sektor. Norut har kontorer i Nordland, Troms og Finnmark (www.norut.no). Konsernet har gjennom sin geografiske tilstedeværelse, tverrfaglige kompetanse og internasjonale kontaktnett, en sentral rolle i utvikling av næringsliv og samfunn i nord.

Styrets sammensetning og aktivitet

Styret har fra ordinær generalforsamling i 2015 hatt følgende sammensetning:

Styremedlemmer

Morten Hald (styrets leder)

Arvid Jensen (styrets nestleder)

Hilde Hamnes

Trygve Myrvang

Irene Lange Nordahl

May-Britt Ellingsen (ansattes representant)

Anne Katrine Normann (ansattes representant)

Varamedlemmer

Aksjonæervalgte: Wei D. Solvang og Trude Haugli

Ansattevalgte: Kjell-Sture Johansen, Tom Rune Lauknes, Geir Bye og Daniel Stødle

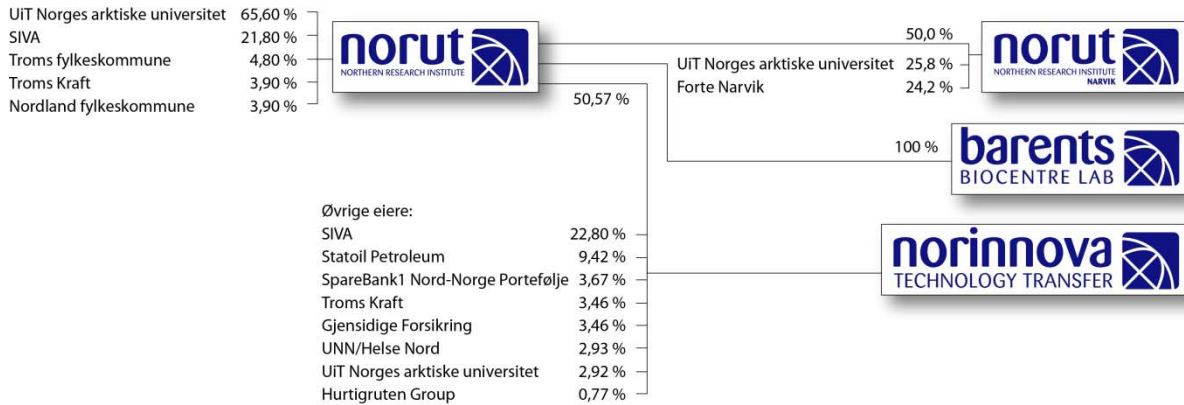
Det er avholdt 5 styremøter og behandlet 50 saker i beretningsåret.

Organisering

Norut Northern Research Institute er både et utøvende forskningsselskap og morselskap i Norut-konsernet. Datterselskapene er Norinnova Technology Transfer AS (Norinnova) og Barents Biocentre AS (BB Lab). Northern Research Institute Narvik AS (Norut Narvik) er et tilknyttet selskap eid 50 % av Norut.

Konsernets historie startet i 1984 da Forut (Forskningsstiftelsen ved Universitetet i Tromsø) ble opprettet. I 1991 omdannes tre av avdelingene til aksjeselskap, inkludert forløperen til Norut Narvik. Året etter ble Forut omdannet til Norut Gruppen med bl.a. Fiskeriforskning som et av datterselskapene. I 2001 omdannes stiftelsen Finnmarkforskning til en datter i konsernet, som i 2003 fusjoneres med NIBRs avdeling i Nord-Norge og etter navneskiftet i 2007 blir til Norut Alta. Norinnova ble i 2003 datterselskap i Norut Gruppen og i 2007 ble Fiskeriforskning solgt i forbindelse med etableringen av Nofima. Etter dette ble det foretatt en restrukturering og navneendring av konsernet med Northern Research Institute Tromsø (Norut Tromsø) som morselskap. I 2010 ble det heleide datterselskapet Barents Biocentre opprettet. Innovasjonsdelen ble reorganisert i 2011 gjennom fusjon av Norinnova og TTO Nord til Norinnova Technology Transfer. Eiersammensetning i Norut Narvik ble i 2014

endret gjennom en rettet emisjon mot Forte Narvik. Norut Tromsø eier etter emisjonen 50 % av selskapet. Northern Research Institute Alta AS (Norut Alta) ble i 2015 innfusjonert i morselskapet Norut Tromsø, som samtidig skiftet navn til Norut Northern Research Institute. UiT Norges arktiske universitet er majoritetseier av Norut.

Noruts organisasjonsmodell og eierfordeling per 31.12.15

Personalforhold og arbeidsmiljø

Norut-konsernet hadde per 31.12.15 124 ansatte, hvorav 71 var ansatt i morselskapet. 2014-tallene var henholdsvis 123 og 63 ansatte (inkludert Norut Narvik). Ved årsskiftet var det 31 ansatte (19 årsverk) i Norut Narvik.

Sykefraværet i konsernets selskaper har variert fra 2,6 % til 4,5 %, hvorav legemeldt (langtidsfravær) har utgjort fra 1,6 % til 2,7 %. Totalt sykefravær for Norut var 3,3 %, med legemeldt fravær på 1,9 %.

Alle Norut-selskapene holder til i moderne lokaler. Selskapene har generelt godt arbeidsmiljø, det gjennomføres årlige medarbeidersamtaler og tiltak for ytterligere forbedringer vurderes fortløpende. Det er ikke konstatert personskader som følge av konsernets virksomhet i 2015.

Konsernet har gode pensjons- og personalforsikringer.

Likestilling

Styret har likestilling i konsern- og datterselskap i fokus. Det gjelder både rekruttering til styrene så vel som til de ulike stillingene i konsernet. I morselskapet utgjør kvinneandelen 40 % av de aksjonærvalgte styremedlemmene. I datterselskapene varierer kvinneandelen av de aksjonærvalgte styremedlemmene fra 40 % til 50 %.

I Norut-konsernet arbeidet det ved årsskiftet 49 kvinner og 75 menn.

Norut ønsker en rimelig lik fordeling mellom kjønnene både når det gjelder ansatte og sammensetning av styrende organer. I dag er det en kjønnsmessig skjevhet i

ledelsen av konsernets teknologiske virksomhet. Lønn til selskapenes ansatte fastsettes etter objektive og kjønnsnøytrale kriterier basert på stilling, kompetanse, dyktighet og arbeidsinnsats. Det er ingen lønnsmessige skjevheter mellom kjønn eller etnisitet innen samme stillingskategori. Både tilsettingsstrategi og lønnsystem reflekterer oppdragsmarkedets krav til faglig kompetanse. Norut har en internasjonal stab og i alt er 17 nasjonaliteter representert. Alle ansatte stiller likt når det gjelder muligheter for videreutdanning og karriere i selskapet.

Virksomheten i 2015

Virksomheten i beretningsåret har vært preget av god faglig produksjon, men har økonomisk vært meget krevende for selskapet. Omlegging av pensjonsordningen og innfusjonering av Norut Alta har i sum gitt et betydelig regnskapsmessig underskudd for Norut.

For styret og ledelsen har markedsorientering og utvikling av en robust organisasjon i tråd med nasjonal forskningspolitikk, vært viktige arbeidsområder. Den teknisk-industrielle delen av Norut har blitt evaluert, og anbefalingene fra den internasjonale evalueringskomiteen og Forskningsrådet vil være et viktig bidrag til arbeidet med revisjon av strategisk plan, handlingsplaner og det løpende markeds- og posisjoneringsarbeidet.

Norinnovas innovasjonsarbeid gir gode resultater og selskapet ivaretar nå sentrale teknologioverføringsfunksjoner for UiT Norges arktiske universitet, UNN og Norut. Norinnova er involvert i rundt 100 innovasjonsprosjekter og nyetableringer gjennom innovasjonsprogrammer. Norinnova har vertskapsrolle for Siva Innovasjonssenter Tromsø, har klyngeledelse for Biotech North og totalt 18 oppstartbedrifter er lokalisert i inkubatorene tilknyttet Norinnova. Norinnova har nå en sentral nasjonal posisjon i FORNY-arbeidet og den nyetablerte presåkornordningen.

Innen teknologiområdet har Noruts arbeid med ubemannede fly og satellitter, industrelt rettet Ikt, samt kaldklima-teknologi blitt viet mye oppmerksomhet. Norut har sammen med UiT Norges arktiske universitet og Lufttransport etablert ASUF – Arktisk senter for ubemannede fly med bl.a. fasiliteter i Ny-Ålesund. Arbeidet med å etablere bioteknologi som et anvendt FoU-område i Norut har fortsatt og Norut er ansvarlig for infrastrukturen Barents Biocentre (BBLab). Svingninger i klyngen av bioteknologibedrifter, virkemiddelapparatets innretning samt mangelen på tilgjengelige kontorlokaler i Forskningsparken, har gjort arbeidet med å utvikle BBLab krevende.

Norut har arbeidet med samfunnsvitenskapelige problemstillinger knyttet til regional utvikling, innovasjon, nye næringer, arbeidskraft, samiske spørsmål, miljø og naturressurser. Koblingen til både teknologiske og naturvitenskapelige problemstillinger er videreutviklet, både internt og gjennom eksterne samarbeidspartnere.

Norut har et omfattende nasjonalt samarbeid, blant annet gjennom deltakelsen i ulike senterdannelser (Framsenteret, Fjernmålingssenteret, Roald Amundsen Petroleum Research og Arktisk senter for ubemannede fly) og det internasjonale kontaktnettet vedlikeholdes gjennom faktisk og formalisert samarbeid med europeiske, russiske og

nord-amerikanske institusjoner. Noruts fagaktiviteter har internasjonal interesse og Norut deltar aktivt i flere internasjonale prosjektkonsortier, spesielt rettet mot EUs rammeprogram.

Ytre miljø

Selskapet forurenses ikke det ytre miljø.

Finansiell risiko

Omsetningen i mor- og datterselskap er i hovedsak i norske kroner. Ved større utenlandsprosjekt blir sikringsinstrumenter vurdert.

En betydelig del av prosjektene er helt eller delvis finansiert av offentlige institusjoner eller virkemiddelapparatet. I enkelte typer prosjekter betales delforskudd. Kombinert med tett prosjektoppfølgning og gode faktureringsrutiner, anses risikoen for tap på fordringer og tap på oppdrag i arbeid som lav.

Styret har trukket opp retningslinjer for plassering av overskuddslikviditet.

Økonomi og regnskap

Konsernets regnskap viser en brutto omsetning på kr 111 293 845, et driftsresultat på kr -12 188 883 og et årsresultat etter skatt på kr -12 959 315 etter at minoritetenes resultatandel i datterselskapene er inkludert. Tilsvarende tall for 2014 var kr 113 787 397, kr -1 766 108 og kr -1 133 869.

For morselskapet Norut viser regnskapet for 2015 en brutto omsetning på kr 72 430 336, et driftsresultat på kr -13 682 942 og et ordinært resultat før skatt på kr -13 518 857 (uten resultatandel av datterselskap og tilknyttet selskap). For 2014 var tilsvarende tall kr 61 459 274, kr -1 720 534 og kr -1 430 545.

Likviditeten i konsernet varierer, men denne er styrket gjennom forbedrete regimer for prosjektoppgjør. I morselskapet viser kontantstrøm (jf. kontantstrømanalysen) fra operasjonelle aktiviteter kr -2 943 983 mot driftsresultat kr -13 682 942.

Samlet egenkapital i konsernet er kr 92 717 647 mot kr 104 732 010 i 2014. Egenkapitalandelen utgjør 50,8 % (53,9 % i 2014). Egenkapitalen i Norut Tromsø utgjør kr 44 985 458 mot kr 57 653 154 i 2014. Egenkapitalandelen utgjør 61,8 % (75,4 % i 2014). Konsernet (organisert gjennom Norinnova) har drevet såkorninvesteringer i forsknings- og teknologibedrifter og har en betydelig portefølje av slike selskaper.

Beholdningen av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt har for konsernet gått ned fra kr 32 946 910 til kr 31 665 681 og for morselskapet gått ned fra kr 7 808 192 til kr 4 834 469. Hovedårsaken knytter seg til utbetalinger av fordringer og prosjektmidler.

Overgangen fra den lukkede ytelsesbaserte pensjonsordningen til ny innskuddsbasert pensjonsordning, har hatt et engangsutlegg på 1,6 mill. kr

(administrasjonskostnad for utskriving av fripolisebrev). I tillegg har pensjonsomdanningen gitt en regnskapsmessig ekstrakostkostnad på 6,4 mill. kr. Kostnaden er differansen mellom postene netto pensjonsforpliktelser og ikke resultatførte estimatavvik i balansen. Resultateffekten av omposteringen vil ikke ha likviditetsmessig effekt. Pensjonsomdanningen gir fra 2016 og fremover både betydelig lavere og forutsigbare pensjonskostnader.

Avviket fra budsjettet driftsresultat utenom pensjonsomdanningen skyldes i hovedsak kostnadene forbundet med innfusjoneringen av Norut Alta (driftsunderskudd i Norut Alta før fusjonen, merkostnader lønn/pensjon, prosjektoppyrdding og direktekostnader til selve fusjonen). Samlet sett er dette den største enkeltposten som bidrar til driftsunderskuddet, som også ble forsterket av svak prosjektilgang for IKT-avdelingen (helse- og velfersteknologi) og bioteknologiavdelingen. Det har blitt gjennomført betydelige innsparingstiltak (driftseffektiviseringer og reforhandling av service- og leiekontrakter) med økonomisk effekt fra 2016.

Styret viser for øvrig til resultatregnskap og balanse med tilhørende noter og kontantstrømanalyse, som etter styrets vurdering gir fyllestgjørende informasjon om driften og resultatet i 2015, risiko og økonomisk stilling i selskapet ved årsskiftet.

Styret foreslår at underskuddet stort kr -12 959 315 dekkes slik:

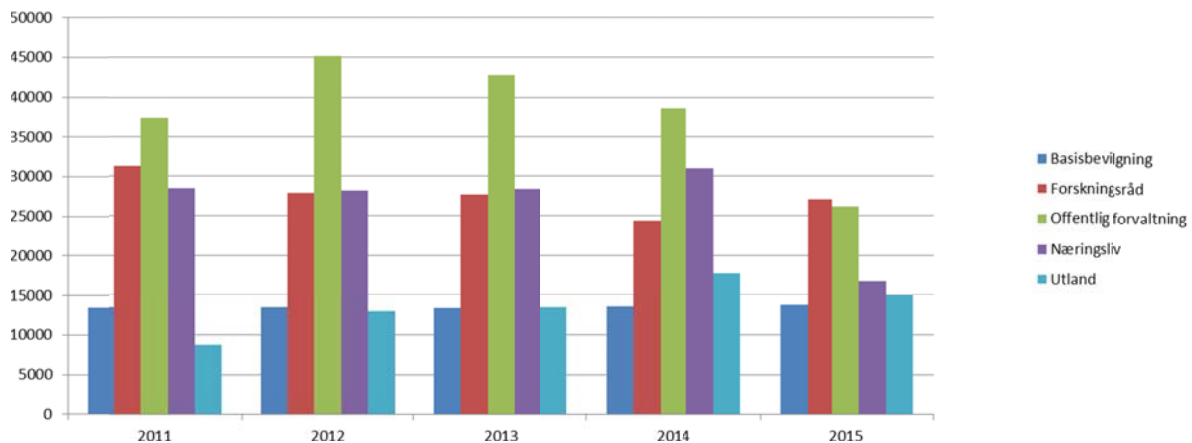
Overført til fond for vurderingsforskjeller	kr 559 542
Overført fra annen egenkapital	kr -12 372 952
Overført fra udekket tap	<u>kr -1 145 905</u>
Sum disponeringer	<u>kr -12 959 315</u>

Resultatet per dags dato er positivt og i henhold til budsjett 2016.

Økonomiske nøkkeltall for Norut-konsernet 2011-2015

Alle beløp i mill kr	2011	2012	2013	*2014	*2015
Brutto omsetning	124,9	137,3	132,3	113,8	111,3
Driftsresultat	-1,6	1,3	-4,1	-1,8	-12,2
Resultat	-2,4	-5,1	-3,8	-1,1	-12,9
Omløpsmidler	140,6	126,0	110,9	77,8	78,0
Kortsiktig gjeld	63,3	60,5	50,8	33,6	38,9
Egenkapital	119,5	111,7	109,0	104,7	92,7
Totalkapital	241,6	234,5	219,2	194,2	182,5

*Tallene inkluderer ikke Norut Narvik.

Netto omsetning for Norut-konsernet inkludert Norut Narvik fordelt på kundegrupper 2011-2015

Perspektivene fremover

Styret og ledelsen er av den oppfatning at Norut har en faglig profil og omstillingsevne som gjør konsernet i stand til å møte kommende oppgaver i et utfordrende oppdragsmarked. Til tross for et meget svakt årsresultat er det gjennomført vesentlige endringer som rigger Norut betydelig bedre for det fremtidige oppdragsmarkedet.

I 2016 vil en videreutvikle sentrale forskningsområder og operasjonelle produkter blant annet innen satellittfjernmåling, ubemannede fly, IKT, regional utvikling, naturressurser og klima, samt forsterke innovasjonsvirksomheten, internasjonalisering og innretningen mot Arktis. Styret vil fortsatt legge vekt på å styrke teknologiområdene i konsernet i henhold til vedtatt strategi og anbefalingene fra instituttevalueringen. Koblingen mellom samfunnsvitenskap og teknologi forsterker muligheten for nye og fremtidsrettede løsninger og produkter. Arbeidet med å sikre driften av Barents Biocentre som et attraktivt bioteknologisk innovasjonsverktøy vil stå sentralt. Videre vil etableringen av kontoret i Bodø trekke opp nye perspektiver både for aktivitetene rundt ubemannede fly og den geografiske tilhørigheten til Norut.

Norut selger sine kunnskapstjenester i et konkurranseutsatt og skiftende marked både nasjonalt og internasjonalt. Selskapet vil således være påvirket av markedets kjøpekraft og nasjonale prioriteringer innen forskning og innovasjon. Styret er opptatt av at Norut er best mulig rustet til å møte de anvendte forskningsutfordringene for næringsliv og offentlig sektor. For å oppnå dette arbeides det for å sikre de fremtidige rammebetingelsene for konsernet.

Norut Narvik var fra 25.04.14 formelt sett ikke lenger del av Norut-konsernet. Det pågår nå samtaler mellom eierne av Norut Narvik om den fremtidige strukturen i tråd med nasjonal forskningspolitikk.

Fortsatt drift

Årsoppgjøret er avgitt under forutsetning om fortsatt drift. Til grunn for antagelsen ligger vurderinger av konsernets finansielle stilling og de enkelte selskapsstyrers vurderinger av utsiktene fremover.

Styret takker ledelsen og alle ansatte for innsatsen i beretningsåret.

Tromsø, 17. juni 2016

Morten Hald
Styreleder

Arvid Jensen
Styrets nestleder

May-Britt Ellingsen

Hilde Hamnes

Trygve Myrvang

Irene Lange Nordahl

Anne Katrine Normann

Ivan C. Burkow
Adm. dir.